

მზია მილაშვილი,
არქიტექტურის დოქტორი

ვალერი მჭედლოშვილი,
არქიტექტურის დოქტორი

რეზიუმე

სტატიაში განხილულია თანამედროვე ბინათმშენებლობის სფეროში ისეთი მნიშვნელოვანი საკითხი, როგორცაა მცირეგაბარიტიანი ბინების შიდა სივრცის ორგანიზება, რაციონალური სივრცითი გარემოს შექმნა და მისი მხატვრულ-ესთეტიკური გადაწყვეტა. აღნიშნული საკითხის აქტუალობა განპირობებულია თანამედროვე საზოგადოების სოციალურ-ეკონომიკური მოთხოვნებიდან გამომდინარე, ვინაიდან ამჟამად უძრავი ქონების ბაზარზე და კომერციულ ბინათმშენებლობაში ფართოდ გამოიყენება ერთი და ოროთახიანი მცირეგაბარიტიანი ბინები. ნიშანდობლივია ის ტენდენცია, რომ მათზე მოთხოვნა სულ უფრო იზრდება. ეს გარემოება განაპირობებს ასეთი ტიპის ბინების რაციონალური გასაწყვეტის აუცილებლობას.

იმ მიზნით, რომ მცირეგაბარიტიანი ბინები სრულად პასუხობდნენ კომფორტული, ფუნქციონალურად გამართული და ესთეტიურად სრულფასოვანი საცხოვრებელი გარემოს ფორმირების თანამედროვე მოთხოვნებს, წინამდებარე სტატიაში, პრაქტიკაში გამოყენების მიზნით, ჩამოყალიბებულია ასეთი ტიპის ბინების მოწყობისათვის საჭირო რეკომენდაციები და წინადადებები.

საკვანძო სიტყვები: დიზაინი, სივრცე, დაგეგმარება, ზონირება

Summary

This article discusses such important matter in the field of modern flat building, as organizing the interior of flats with little gabarit, creating the rational interior environment and it's artistic and aesthetical features. The actuality of the mentioned matter is caused by the social and economic demand of modern society, since at the moment the single/two room flats with little gabarit are widely used in commercial flat building and operating property market. We should also take note of the tendency that the demand on them keeps growing. This circumstance makes it inevitable to find the rational solution for these flats.

In order for these small gabarit flats to be able to fully satisfy modern demands of comfortable, functionally in working order and aesthetically valuable living environment, in the article above are defined the needed recommendations for organizing flats of this type, with the purpose of future practical use.

Keywords: Design, space, planning, zoning

შესავალი

თანამედროვე საზოგადოების სოციალურ-ეკონომიკური მოთხოვნებიდან გამომდინარე, ამჟამად უძრავი ქონების ბაზარზე და კომერციულ ბინათმშენებლობაში ფართოდ გამოიყენება ერთი და ოროთახიანი მცირეგაბარიტიანი ბინები. ნიშანდობლივია ის ტენდენცია, რომ მათზე მოთხოვნა სულ უფრო იზრდება. ეს გარემოება განაპირობებს ასეთი ტიპის ბინების რაციონალური გასაწყვეტის აუცილებლობას.

იმ მიზნით, რომ მცირეგაბარიტიანი ბინები სრულად პასუხობდნენ კომფორტული, ფუნქციონალურად გამართული და ესთეტიურად სრულფასოვანი საცხოვრებელი გარემოს ფორმირების თანამედროვე მოთხოვნებს, მიზანშეწონილია, სპეციალისტების მხრიდან, შემუშავებული იქნეს შესაბამისი რეკომენდაციები და წინადადებები.

მცირე გაბარიტიან ბინა რომ სრულყოფილ და მაღალხარისხოვან საცხოვრებელ გარემოდ იქცეს, მისი ინტერიერის ფორმირებისას მრავალმხრივი მიდგომაა საჭირო. კერძოდ, ინტერიერის სივრცის ფუნქციონალურ ზონებად დაყოფა, კოლორისტული გადაწყვეტა, ფერისა და ფაქტურების სწორად შერჩევა, მასშტაბისა და შემადგენელი ელემენტების თანაზომიერების მართვა და სხვა.

ცნობილი ფაქტია, რომ ბინა, რომელშიც მხოლოდ ერთი ოთახისაგან და დამხმარე სათავსოები-საგან შედგება, ერთდროულად სასტუმრო ოთახის, საძინებლის, სასადილო ოთახის თუ კაბინეტის ფუნქციასაც ასრულებს. მცირე გაბარიტიანი ბინა სტანდარტული, ტრადიციული დაგეგმარებით უკვე ვერ აკმაყოფილებს საცხოვრებელის მიმართ თანამედროვე მოთხოვნებს.

იმ მიზნით, რომ მცირეგაბარიტიანი ტიპის ბინებში შესაძლებელი იყოს რაციონალური და ფუნქციური გარემოს შექმნა, მნიშვნელოვანია რიგი რეკომენდაციებისა და წინადადებების გათვალისწინება, რომელიც უზრუნველყოფს სივრცის რაციონალურ ზონირებასა და ოპტიმალური გეგმარებითი სტრუქტურების ფორმირებას.

ინტერიერის სივრცითი ზონირება

მცირეგაბარიტიანი ბინის ფორმირებისას მნიშვნელოვან ამოცანას წარმოადგენს - რაციონალური ზონირებისა და ოპტიმალური გეგმარებითი სტრუქტურის მქონე შიდა სივრცის შექმნა. ამ მიზნით შესა-

ძლებელია ე.წ. „თავისუფალი გეგმარებითი სტრუქტურის“ გამოყენება.

თავისუფალი გეგმარებითი სტრუქტურის გამოყენებისას, სივრცის სხვადასხვა დანიშნულების ფუნქციური ზონირების გამოსაყოფად საჭირო არაა სტაციონალური ტიხრების მოწყობა. სივრცის ზონირება შესაძლებელია განხორციელდეს ისეთი ხერხების საშუალებით როგორცაა: მოძრავი ან ტრანსფორმირებადი, მობილური ტიხრების მოწყობა, თაღებისა და ნახევართაების მოწყობა, სხვადასხვა მასალისა და ფორმის შირმების გამოყენება, ავეჯის ჯგუფების საშუალებით ფუნქციური ზონების შექმნა, მრავალდონიანი, საფეხურებრივი იატაკისა და ქერის მოწყობა, ზონების შესაბამისად იატაკის, ქერისა და კედლების მონაკვეთებზე სხვადასხვა მოსაპირკეთებელი მასალების გამოყენება ან და მათი ზედაპირების სხვადასხვა ფერადოვანი გადანყვება, ასევე მნიშვნელოვანი ხერხია სხვადასხვა ზონებისათვის შესაბამისი განათების რეჟიმის შერჩევა.

ამასთან გასათვალისწინებელია ის გარემოება, რომ სტაციონალური ტიხრების არქონას, უზრუნველყოფს რა სივრცის ვიზუალურ გაფართოვებას, თან ახლავს გარკვეული სახის დისკომფორტი, რაც სხვადასხვა ფუნქციის სივრცითი ზონების ვიზუალურ და აკუსტიკურ იზოლირების უქონლობაში მდგომარეობს.

ინტერიერის სტილისტური გადანყვება

მცირეგაბარიტიანი ბინების სივრცით ფორმირებაში მნიშვნელოვან როლს თამაშობს მისთვის შესაბამისი სტილისტური გადანყვების შერჩევა, რომლის საშუალებითაც შესაძლებელია, დეკორატიული თვალსაზრისით, ეფექტურად გაფორმდეს ნებისმიერი სივრცე.

მცირეგაბარიტიანი ბინებისათვის რეკომენდირებულია ისეთი სტილისტური გადანყვების გამოყენება, რომელიც არ მოითხოვს დიდი ზომისა და რთული პლასტიკური კონტურის მქონე განსაკუთრებულად დეკორირებულ არქიტექტურულ ელემენტებს, მოსაპირკეთებელ მასალებს, ავეჯსა თუ აქსესუარებს. ასეთი რაციონალური ესთეტიკითა და სტილისტური თავისებურებით ხასიათდება მაღალტექნოლოგიური ჰაი-ტექი, ლოფტი და მინიმალიზმი, თავისი ეთნიკური სახესხვაობებით (იაპონური მინიმალიზმი, სკანდინავიური მინიმალიზმი და სხვ.).

ინტერიერის კოლორისტული და დეკორატიული გადანყვება

ცნობილი ფაქტია, რომ ფერი დიდ ზეგავლენას ახდენს ადამიანის განწყობაზე. ფერების დახმარებით შესაძლებელია გადმოიცეს ემოცია, განწყობა და ხასიათი. სწორედ ამიტომ მნიშვნელოვანია ინტერიერის სწორი ფერადოვანი გადანყვება.

ცნობილია, რომ ფერი - ეს ერთგვარი იარაღია ნებისმიერი დიზაინერისთვის. ამიტომ, ისევე როგორც ნებისმიერი სხვა იარაღთან, მისი გამოყენები-

სას სიფრთხილეს საჭირო, განსაკუთრებით კი მაშინ, როცა საქმე ეს პატარა ფართს ეხება.

იმისათვის რომ სწორად განისაზღვროს მცირეგაბარიტიანი ბინის ინტერიერის კოლორისტიკა, მნიშვნელოვანია იმის გათვალისწინება თუ რისთვისაა გამოზნული იგი - ესაა ოფისი თუ საცხოვრებელი ოჯახური წყვილისათვის, ასაკოვანი ადამიანებისა თუ ახალგაზრდებისთვის. ასევე მნიშვნელოვანია ბინაში მაცხოვრებელი ადამიანის ფსიქოტიპის გათვალისწინება, რომ შერჩეული ფერები ჰარმონიულად შეესაბამებოდეს კონკრეტული ადამიანის ხასიათსა და მის ტემპერამენტს.

ფერთა შერჩევისას მნიშვნელოვანია ასევე შერჩეული სტილისტური მიმდინარეობისათვის დამახასიათებელი თავისებურების გათვალისწინებაც, რადგან თითქმის ყველა სტილს ახასიათებს საკუთარი განსაზღვრულ ფერთა პალიტრა. ასე, მაგალითად, ჰაი-ტექის სტილში შესრულებული ინტერიერი ფერადოვანი გამით ძირეულად განსხვავდება რომანტიკული შები-შეკისგან.

პატარა სივრცეში გასათვალისწინებელია ფერთა გამოყენების „ოქროს წესი“, რის მიხედვითაც არაა რეკომენდირებული ერთდროულად სამზე მეტი ინტენსიური ფერის გამოყენება. ასეთ შემთხვევაში ძირითად ფერად შირჩევა რომელიმე ნეიტრალური ფერი (თბილი ან ცივი ტონებიდან) ხოლო დანარჩენი ორი ფერი შედარებით ინტენსიური ფერია, რომლითა საშუალებითაც კეთდება აქცენტები და კონტრასტული ჩანარტები.

ხერხები ინტერიერის სივრცის ვიზუალურად გაზრდისათვის

მცირეგაბარიტიან ინტერიერში სივრცის ვიზუალური გაზრდის ერთ-ერთი ძირითადი დიზაინერული ხერხია სარკეებისა და ამრეკლი ზედაპირის მქონე ნივთების გამოყენება.

ამრეკლი ზედაპირებიდან არეკლილი სინათლე ავსებს მთელს სივრცეს, რაც მას სრულიად გარდასახავს. რადგან არაპირადაა ზედაპირი თავის მხრივ შთანთქავენ სინათლეს, ამიტომ უმჯობესია ინტერიერში მისი გამოყენება მინიმუმამდე შეიზღუდოს.

ფართის ვიზუალურად გაზრდისთვის კარგია ასევე მინის ზედაპირების გამოყენება ნებისმიერი ფორმით, იქნება ეს ტიხარი, კარი ოთახებს შორის თუ ტრანსფორმირებადი მინის თეჯირი.

ფერთა გამა, რომელსაც სივრცის გასაფორმებლად გამოიყენება, მის ფორმებთან და მასშტაბთან „თამაშის“ საშუალებას იძლევა. ფერების სწორად შერჩევის საშუალებით შესაძლებელია პატარა ფართობის ბინის ვიზუალურად გაზრდა. ამ ეფექტს იძლევა ნათელი და ღია ტონალობის ფერების გამოყენება. ყველასთვის ცნობილია, რომ ფერადოვანი პალიტრის ნათელი ფერები ვიზუალურად ადიდებენ სივრცეს, მუქი ტონები კი აპატარავებენ მას, თუმცა მცირე გაბარიტიანი ბინის ინტერიერის გაფორმებისას მხოლოდ ამ პრინციპით ხელმძღვანელობა არაა

საკმარისი.

მნიშვნელოვანია ინტერიერში გამოყენებული მოსაპირკეთებელი მასალებისა და დეკორატიული ელემენტების, ავეჯისა თუ აქსესუარების ზომებისა, პროპორციების, მათი სტილისა და ფერის სწორად შერჩევა. მაგალითად თუ კი მოსაპირკეთებელი ფილის ან შპალერის დეკორატიული გამოსახულების კომპოზიცია ვერტიკალურადაა მიმართული, მაშინ ოთახი ვიზუალურად მეტად გადიდება სიმაღლეში, ხოლო ჰორიზონტალურად მიმართული ნახატის შემთხვევაში ეს განივი ეფექტის მომცემი იქნება.

ნათელი ფერები ვიზუალურად ადიდებენ სივრცეს, მნიშვნელობა არ აქვს იქნება ეს- ავეჯი, იატაკი თუ კედლები. მთავარია, ეს ყველაფერი არ გადაიქცეს ერთ უზარმაზარ ნათელ წერტილად, ამიტომ კონტრასტისთვის საჭიროა ცოტაოდენი მუქი ტონების გამოყენება.

მცირეგაბარიტიანი ბინის ავეჯით მოწყობა

ინტეგრირებულ და ტრანსფორმირებად ავეჯს შეუძლია მნიშვნელოვნად გაგვიმარტივოს ინტერიერის მოწყობა პატარა ბინის პირობებში. ჩამოთვლილი ავეჯი და სამზარეულო, ტრანსფორმირებადი დივანი, დასაკეცი მაგიდები - ეს ყველაფერი ნებისმიერ პირობებში უზრუნველყოფს კომფორტს.

ერთ—ერთი მნიშვნელოვანი მიმართულება მცირე გაბარიტიანი ბინების დაპროექტებისას ესაა ტრანსფორმირებადი ავეჯის გამოყენება, რომელთა საშუალებითაც მაგალითად, ბინამ შეიძლება დღის განმავლობაში რამდენჯერმე შეიცვალოს თავის დანიშნულება. ის შეიძლება იყოს საძინებელი ოთახი, კაბინეტი, სასტუმრო ოთახი, სასადილო ოთახი და ისევ საძინებელი ოთახი. ამისთვის დაგეგმვით ავეჯი, რომელსაც მინიმალური შესაძლებლობებით შეუძლია რადიკალურად გარდაქმნას.

მცირე ფართობის მქონე ბინის ინტერიერში მიზანშეწონილი არაა დიდი ზომის ავეჯის გამოყენება. ავეჯის სწორი შერჩევა და განლაგება დაგვეხმარება სივრცის რაციონალურად გამოყენებასა და ფუნქციონალურ ზონირებაში.

ინტერიერის განათება

ერთ—ერთი მნიშვნელოვანი დეტალი ინტერიერის მოწყობისას არის მისი ბუნებრივი და ხელოვნური განათების რეჟიმის შერჩევა. გამომდინარე იქედან, რომ რაც უფრო ნათელია ბინა, მით მეტი ფართობისა ჩანს, მიზანშეწონილია თანამედროვე წერტილოვანი განათების გამოყენება.

რეკომენდირებულია ასევე კედლების, მაგიდაზე ან იატაკზე დასადგმელი სანათების გამოყენება, რაც კედლის სიმაღლისა და გარემოს ვიზუალურ ეფექტს იძლევა.

ბუნებრივი განათებისათვის, შესაძლებლობის შემთხვევაში, რეკომენდირებულია ფანჯრისა და კარის ლიობების ზომების მაქსიმალური გაზრდა.

დასკვნა

ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით შესაძლებელია ითქვას რომ მცირეგაბარიტიანი ბინა არა მხოლოდ ფუნქციონალურად გამართული, არამედ ამავე დროს, იგი კომფორტული და ესთეტიურად ლამაზიც უნდა იყოს.

ამრიგად, მცირეგაბარიტიანი ბინების ინტერიერების სრულფასოვანი ფუნქციური და ესთეტიური გადანაცვებისათვის საჭიროა იმ რეკომენდაციების გათვალისწინება რომელიც უზრუნველყოფს მის სწორ ფორმირებას შემდეგი ისეთი პარამეტრებით-როგორცაა: ბინის რაციონალური გეგმარებითი სტრუქტურა, ბინის სწორი ფუნქციონალური ზონირება, შესაბამისი სტილისტური გადანაცვება, სწორად შერჩეული კოლორისტული და დეკორატიული გადანაცვება, შესაფერისი ავეჯით მოწყობა.

გამოყენებული ლიტერატურა:

1. <http://myinterior.info/dizajn-kvartir/12289/tri-rekomendacii-po-otdelke-malenkoj-kvartiry/>
2. <http://home.passion.ru/interer/stil-doma/interery-malogabaritnykh-kvartir.htm>